

Tallinna POLÜTEHNIK

Nr. 10 (236)

Laupäeval, 19. aprillil 1953. a. X aastakäik

TPI ÜTÜ XIV konverents

Täna õhtul lõpeb TPI XIV üliõpilaste teaduslik konverents, kus arutatakse läbi üliõpilaste teadusliku töö tulemused 1957/58. õppeaastal.

Konverentsi avaplenaaristungil toimus peale TPI direktori asetäitja teadusliku töö ala sm. H. Lepiksoni avasõna ENSV Riikliku Plaanikomisjoni esimehe asetäitja sm. Esteri ettekannet teemal: «Eesti NSV rahvamajanduse arendamise perspektiividest».

TPI XIV üliõpilaste teadusliku konverentsi töö toimub 14 sektiioonis, kusjuures peetakse 19 istungit. Reas sektiioonides: keemia, elektrotehnika jt., on esimeeste istungid möödunud, kuid kokkuvõtteid tööst teha on veel vara.

Võrreldes eelnenud aastatega on nii möödunud kui ka käesoleval aastal konverentsil esitatud tööd valik toimunud tunduvalt rangemalt. Möödunud konverentsil kanti ette 58 uurimistööd, kusjuures nende teostamisest võttis osa 115 meie instituudi üliõpilast.

Käesoleval aastal on märgata mõningaid edusamme. Konverentsil kantakse ette 68 tööd 117 autorilt. Kui möödunud aastal olid paljud tööd teostatud suurte kollektiivide poolt, siis tänava on enamasti üksikult autoritelt. On laienenud uuritavate probleemide mitmekülgus.

Paljud üliõpilaste poolt teostatud uurimistööd omavad suurt rahvamajanduslikku tähtsust.

Keemia-mäeteaduskonna V kursuse üliõpilase Rita Aire uurimistöö kannab pealkirja «Ehitusmaterjalide tootmise võimaluste uurimine diktoneema kiltkivi mineraalse osa baasil». Diktoneema kiltkivi varud

Eesti NSV-s on suured ja ootavad kasutamist. Antud töös on selgitatud silikaltsiit-ehtusmaterjalide valmistamise võimalused. Tehtud katsed kohapeal valmistatud katsekehadele on andnud positiivseid tulemusi.

Suurt ökonoomiat noorele Tallinna Ekskavaatoritehasele on andnud mehaanikateaduskonna V kursuse üliõpilaste Toe Klementi ja Enn Tõugu uurimistöö tulemusena tehtud ratsionaliseerimistepanekud paljukopalise ekskavaatori TH-142 valmistamisel.

Keemia-mäeteaduskonna V kursuse üliõpilase Heino Jõgi töös uuritakse põlevkivi poolkoksli, kui kohaliku tooraine kasutamise võimalusi asfaltmastiksi tootmiseks. Põlevkivi poolkoks on tunduvalt pehmem lubjakivist ja dolomiidist ja tema töötlemine pulbriks on tunduvalt odavam. Töös on uuritud bituumeni omaduste sõltuvust valmistamise temperatuurist, samuti on määratud asfaldi valmistamise optimaalne režiim.

Suureks edusammuks meie instituudi Üliõpilaste Teadusliku Ühingu töös tuleb pidada sõprusidemetega tegevdamist meie vabariigi ja vennasvabariikide kõrgemate õppeasutuste üliõpilaste vahel.

Nii võtab TPI XIV üliõpilaste teadusliku konverentsi tööst osa üle kahekümne külalise.

Eriti rohkearvuliselt on esindatud Valgevene PI ja Leningradi PI, vastavalt 6 ja 4 ettekandega. Külalisi on veel Kiievi Inseneriteadusliku Instituudist, Eesti Põllumajanduse Akadeemiast ja mujalt.

K. OUN,

TPI ÜTÜ Nõukogu esimees

MULJEID MINSKIST

Kauniks traditsiooniks ja kogemuste vahetamiseks erinevatest rahvustest üliõpilaste vahel on kujunenud nii meie instituudis kui ka teistes kõrgemates õppeasutustes läbiviidavad üliõpilaste teaduslikud konverentsid.

Erilist tähtsust ses osas on omanud siiani Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV kõrgemate koolide vahelised teaduslikud konverentsid.

Tänavu toimus see Valgevene NSV pealinnas Minskis. Siia oli kogunenud külalisi vennasvabariikidest ligi 150.

Balti liiduvabariikide ja Valgevene NSV IV kõrgemate õppeasutuste üliõpilaste teaduslik-tehniline konverents alustas oma tööd 7. aprillil Valgevene Polütehnilise Instituudi ruumides. Avaplenaaristungil avas VPI direktori asetäitja teadusliku töö alal professor, tehniliste teaduste doktor Treier, tervitades südamliselt kõiki konverentsist osavõtjaid. Tervitussõnavõttudele järgnes kontsert Minski kõrgemate õppeasutuste isetegevuslaste poolt.

Teisel päeval alustati tööd sektiioonides. Üldse kuulati 3 päeva jooksul 292 ettekannet 15 sektiioonis. Konverents tekitas rohkearvulises VPI üliõpilaspere elavat huvi. Oli ettekandeid, kus auditoorium oli viimase koha niis. Töö organiseerimise seisukohalt näitas Valgevene Polütehniline Instituut end parimast küljest. Ega siinjuures ole

midagi imestadagi, sest instituudi ÜTÜ Nõukogu esimees on värske tehniliste teaduste kandidaat. ÜTÜ tööle pööratakse instituudis väga suurt tähelepanu.

Konverentsi vaheaegadel tutvusime instituudi laboratooriumidega ja ÜTÜ tööga. Olgu mainitud, et ehitusmaterjalide laboratooriumis on kuni 30 000 korra suurendusega elektronmikroskoop. Omapärane oli ka keemilise tehnoloogia laboratoorium, mille juures on klaasikeetmise eriseadmed. Üliõpilaste poolt on valmistatud mitmesuguseid kristallemeid: värvilisi vaase, tuhatoose jne.

Huvitav on veel turbaosakond, kus uuritakse Valgevene tohutute turbavarude kasutamise võimalusi.

Üliõpilastel on head võimalused edukaks õppetööks ja teaduslikuks tegevuseks. Instituut hõlmab terve hoonete kvartali, kus iga päev tegeleb teadusega ligemale 9000 üliõpilast.

Õhtutel külastasime laiaekraanilist kino ja käsime Minski Ooperi- ja Balletiteatrit.

Puhkeõhtutel ja sektiioonides sõlmisime sõprussidemeid konverentsist osavõtjatega.

11. aprilli hommikul jätsime hüvasti Minskiga. Väike peatus Riias ja meid ootas juba Tallinn oma suurte töömuredega enne algavat eksamisessiooni.

I. PAISTE,

ELKNÜ TPI Komitee liige

LENINI POOLT NÄIDATUD TEEL

22. aprillil täitub 88 aastat Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei asutaja, Nõukogude riigi looja, kõigi maade tööraha taraga õpetaja ja juhi Vladimir Iljits Lenin sünnist. V. I. Lenini 88. sünniaastapäeva tähistab nõukogude rahvas uute edusammudega kommunistlikus ülesehitustöös, sotsialistliku riigi võimsuse suurendamisel ja tema kaitsevõime tugevdamisel, rahu, demokraatia ja sotsialismi leeri kindlustamisel. Kommunistliku ühiskonna ülesehitamisel juhendavad Kommunistlik Partei ja nõukogude rahvas suure Lenini geniaalsest õpetusest.

V. I. Lenin töötab välja ühiskonna arenemise objektivsete seaduste alusel sotsialistliku revolutsiooni uue teooria — ühel maal sotsialismi võidu võimalikkuse teooria. Sellele teooriale tuginedes andis ta meie maal sotsialismi ja kommunismi ülesehitamise teaduslikult põhjendatud programmi.

V. I. Lenin relvastas partei ja rahva teadusliku programmiga majanduslikult mahajäänud Venemaa muutmiseks võimaks, eesindlikuks sotsialistlikuks riigiks. Selles programmis oli ette nähtud maa sotsialistlik industrialiseerimine, rasketööstuse igakülgne arendamine, kogu rahvamajanduse elektrifitseerimine, põllumajanduse sotsialismi põhimõtetele ümberkujundamise koöperatsiooniplaani elluviimine, kultuurirevolutsioon.

Kommunistliku Partei juhtimisel viis nõukogude rahvas sotsialismi ehitamise leninliku plaani ellu.

Nüüd täidab nõukogude rahvas Kommunistliku Partei juhtimisel edukalt sotsialistliku ühiskonna ehitamise lõpuleviimise ja sotsialismilt kommunismile järkjärgulise ülemineku ülesandeid.

Selleks, et kommunismile üle minna, on vajalik ühiskonna tootlike jõudude niisugune arenemine, mis kindlustab kogu ühiskondliku tootmise tormilise kasvu uue, kõrgeima tehnika alusel.

Üksnes rasketööstuse kasv, mis valmistab tootmisvahendeid, tehnikat, viib niisugusele tootlike jõudude arenemise tasemele, mis kindlustab materiaalsete hüvede külluse ja nende jaotamise tarviduste järgi. Mingit muud teed küllusele ei ole. Selleks, et tehnikat edasi viia, tootmise materiaalset baasi laiendada, tuleb kindlustada, et oleks ülekaalus tootmisvahendite tootmise kasv. See tähendab, et rasketööstuse ülekaalukas kasv on sotsialismilt kommunismile ülemineku vajalik tingimus.

Lenini juhendid rasketööstuse arendamise kohta said aluseks. Kommunistliku Partei peajoonel, mille järjekindla elluviimise tulemusel on meie rahvas partei juhtimisel saavutanud maailmaajaloolisi võite.

Kommunismile ülemineku ettevalmistamisel on vaja tõsta kogu elanikkonna kultuurilist-tehnilist taset, tööklassi ja talurahva üldhariduslikku ja kultuurilist taset.

Tootlike jõudude, eriti rasketööstuse tormiline kasv, tehniline progress kõigis rahvamajandusharudes, töötajate kultuuri-

lis-tehnilise taseme tõus viivad töövõime järjekindlale kasvule. V. I. Lenin pidas töövõime tõusu kommunismi võidu kõige tähtsamaks tingimuseks.

Sotsialistlikus võistluses leiavad eesrindlike tehaste ja vabrikute, kolhooside ja sovhooside töötajad üha uusi võimalusi töövõime tõstmiseks. Selles avaldub kujukalt nõukogude inimeste loominguaktiivsus, kehasub Leninide idee, mille järgi elav, loov sotsialism on rahvahulkade endi loomingu.

Kogu ühiskondliku tootmise edasiarendamise, sotsialistlike tootmissuhete täiustamise huvid nõuavad, et viidaks järjekindlalt ellu leninlikku printsiipi, mis seisab töötajate materiaalse huvi tõstmises oma töötulemuste vastu.

Nõukogude ühiskonna arenemise käesoleval etapil omandab eriti suure tähtsuse nõukogude inimeste kommunistlik kasvamine, mille teadusliku programmi töötab välja V. I. Lenin.

Täites kommunistliku ühiskonna loomisega seotud grandioosset ülesannet, kasvatab meie partei töötajaid kollektivismi, proletarise internatsionalismi ja nõukogude patriotismi vaimu, ta kasvatab neis ustavust kommunismile ja oskust allutada isiklikud huvid kollektiivi, kogu ühiskonna, kogu rahva huvidele.

Nõukogude rahvas, juhitud suure Lenini kõikevõitvast õpetusest, sammub Kommunistliku Partei targa juhtimisel kindlalt kommunismile.

LÜHIDALT

15. aprillil k. a. toimus instituudi direktiooni ja ühiskondlike organisatsioonide esindajate nõupidamine, kus arutati NSVL KHM määrust kursuse-eksamite ja -arvestuste läbiviimise kohta. Uue määruse kohaselt on lubatud iga semestri lõpul läbi viia maksimaalselt 6 arvestust ja 4-5 eksamit. Uus määrus on üldiseks tutvumiseks välja pandud teadetahvli ja lähemal ajal toimuvad koosolekud määruse laialdaseks läbiarutamiseks teaduskondade kaupa.

15. aprillil k. a. arutati EKP TPI alorganisatsiooni üldkoosolekul küsimust õppe-kasvatustööd mehaanikateaduskonnas.

Ettekandega esines mehaanikateaduskonna dekaani asetäitja sm. Samulevski. Hiljem võtsid sõna sm-d: Allik, Tiismus, Klement, Terno, Udras, Keskküla ja Krumm, kes juhtisid tähelepanu puudustele mehaanikateaduskonna õppekasvatustulikus töös. Koosoleku lõpul võeti vastu otsus töö parandamiseks.

Meie suuremad isetegevuskollektiivid — koorid — sooritavad käesoleval kevadel kontsertreisid. Täna hommikuse Tartu rongiga sõitis välja TPI Naiskoor. Koor esineb täna kontserdiga Tartu Riikliku Ülikooli aulas kuna homme antakse kontsert Riias.

TPI Meeskoor alustab oma kontsertmatka 27. aprillil k. a. Reisi kestel esinetakse Leningradis, Kiievis ja Vilniuses.

22. aprillil k. a. avatakse pleenaaristungiga, mis algab VII auditooriumis kell 15.30, TPI õppejõudude teaduslik konverents.

27. aprillil k. a. algusega kell 10.00 toimub Estonia Kontserdisaalis TPI Kunstilise Isetegevuse ja Omaloomingu Olümpiaadi lõppvoor.

Hiljuti toimus Rahvusvahelise Töölispuha 1. mai pidustuste ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks moodustatud komisjoni koosolek. Komisjon koostas 1. mai puhul läbiviidavate ürituste plaani ja jaotas ülesanded nende ettevalmistamiseks.

Maipühadeks dekoreeritakse instituudi peahoone pidupäevakohaselt. 29. aprillil toimub institutsiooni 1. mai tähistamise pidulik koosolek, 30. aprilli õhtul korraldatakse üliõpilaskonkurentsi, 1. mail minnakse ühiselt demonstratsioonile.

Pidupäevadeks uuendatakse ka instituudi autahvel ja ilmub ajalehe «Tallinna Polütehnik» erinumbr.

TÄHELEPANU!

Kolmapäeval, 23. aprillil k. a. kell 18.00 kogunevad meie instituudi VII auditooriumisse ELKNÜ Tallinna Linnakomitee liikmed. Siin toimub linnakomitee II pleenum.

Ettekandega: «ELKNÜ TPI organisatsiooni tööst üliõpilaste ideelis-poliitilisel kasvatamisel», esineb pleenumil ELKNÜ TPI Komitee sekretär, ELKNÜ Tallinna Linnakomitee büroo liige Elmar Keskküla.

Kõigi meie instituudi komsomolgruppide sekretäride, teaduskondade büroode ja instituudi komitee liikmete osavõtt pleenumist on kohustuslik.

ELKNÜ TPI KOMITEE

